

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

220619

(11)

(B1)

[51] Int. Cl.³
C 09 J 7/04

[22] Přihlášeno 26 03 81

[21] (PV 2191-81)

[40] Zveřejněno 15 09 82

[45] Vydáno 15 12 85

(75)

Autor vynálezu

ADAMOVSKEÝ ZDENĚK ing., MILICHOVSKÁ SVATAVA ing., HORÁK JIŘÍ
ing., PARDUBICE, BRIESTENSKÝ JIŘÍ ing., ČERNILOV, MATÁTKO JAN
ing., PARDUBICE

[54] Způsob přípravy flexibilní dýchovací fólie

1

2

Vynález se týká způsobu přípravy flexibilních dýchovacích fólií na bázi papírového nosiče, impregnovaného směsí vodorozpustné nenasycené polyesterové pryskyřice a aminoplastické pryskyřice. Podstatou vynálezu je nátěr rubové strany, tj. strany určené k lepení na deskové materiály vodou ředitelných dispersí na bázi polyvinylacetátu nebo jeho kopolymerů s akryláty.

Vynález se týká způsobu přípravy flexibilní dýhovací fólie se zvýšenou přilnavostí rubové strany k lepení za pomoci dispersních, zvláště polyvinylacetátových lepidel. Tyto fólie lze zpracovávat s výhodou moderní navalovací technikou na vhodné podkladové materiály, jako např. na dřevotřískové, pazderové nebo jiné desky na bázi dřevní hmoty, určené především k výrobě nábytkových dílců.

Flexibilní fólie na bázi papíru lze připravit za použití polyesterových nenasyčených pryskyřic běžného typu, síťovatelných, např. za použití styrenu, metylmetakrylátu, diallylftalátu a to samotných nebo i ve směsi s termoreaktivními melamino-formaldehydovými pryskyřicemi. Impregnační dekoračního papíru směsí polymerisovatelné polyesterové pryskyřice nerozpustné ve vodě a síťujícího monomeru se zabývá pat. NSR 2 300 680 a 1 213 606. Jsou popsány i způsoby využívající kombinace vodorozpustné a ve vodě nerozpustné polyesterové pryskyřice jako např. NSR pat. 2 100 376, 2 158 679 a PLR pat. 75 269. Společnou nevýhodou těchto postupů je obsah organických monomerů, které v průběhu vytvrzování přechází vždy do ovzduší jako exhalace. Kromě toho se jedná o systémy vytvrzované za pomoci iniciátorů a katalyzátorů radikálové polymerace, což nepříznivě ovlivňuje rychlost kontinuální výroby těchto fólií.

Jisté zlepšení představuje postup dle NSR pat. 1 546 974, při kterém je již obsah těkavých organických látek významně snížen, nikoli však zcela odstraněn a kromě toho uvedený systém používá relativně nízké teploty pod 100 °C, což nepříznivě ovlivňuje rychlost sušení tj. odpařování přítomné vody. V PLR pat. 96 566 je připravována fólie bez nebo za částečného použití vodorozpustného polyesteru, která však musí být za účelem dosažení přijatelné elasticity klimatizována při relativní vlhkosti 65 % po dobu 72 hod. Pružnost takto připravených fólií je způsobena vysokým obsahem vlhkosti a nedokonalým stupněm zesítnění, což se projevuje při dalším zpracování vznikem puchů, snížením mechanických vlastností, prosakováním lepidla a jinými závadami.

Dále je známo, že fólie s vysokým obsahem polyesteru vodorozpustného typu, zajišťujícího potřebnou elasticitu, který obsahuje ve své molekule články polyetylenglykolového řetězce, lze velmi obtížně lepit zvláště dispersními polyvinylacetátovými lepidly a dochází snadno k porušení spoje.

Uvedené nevýhody odstraňuje způsob přípravy flexibilních dýhovacích fólií na bázi papírového nosiče impregnovaného směsí vodorozpustné nenasyčené polyesterové pryskyřice a aminoplastické pryskyřice zvláště éterifikované melaminoformaldehydové pryskyřice podle tohoto vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že po impregnaci papírového nosiče touto směsí a před-sušení na obsah těkavých látek 5 až 15 %

se rubová strana dýhovací fólie, určená k dodatečnému lepení na deskové materiály jako např. dřevotřískové desky se opatří nátěrem vodou ředitelné disperze na bázi polyvinylacetátu nebo jeho kopolymerů s akryláty v množství 2 až 20 g/m² v sušině, přičemž koncentrace použité disperze je nižší než 50 % hmotnostních, s výhodou 5 až 30 %.

Tento způsob výroby umožňuje získání regulovatelně flexibilních dýhovacích fólií bez nutnosti použití organických rozpouštědel nebo těkavých organických monomerů v impregnační lázni, což příznivě ovlivňuje exhalace do ovzduší. Tato skutečnost se dále projevuje odstraněním výparů v blízkosti hladiny impregnační lázně a tím se podílí na vytváření zlepšeného pracovního prostředí. Dispersní částice polyvinylacetátového lepidla pronikají při aplikaci zředěného roztoku do rubové strany fólie, mechanicky se ukládají v nezaplněných pórech fólie a po sušení vytváří souvislý tenký polymerní film, který sleduje strukturu povrchu a zachovává přirozené nerovnosti rubové strany potřebné pro mechanické zakotvení lepidla při následném zpracování. Pevné spojení této ochranné mezivrstvy s vnitřní hmotou fólie a současně i chemická příbuznost s lepidly používanými např. při navalovací technice umožňuje dokonalé spojení rubové strany fólie s lepidlem a následně i podkladovým materiálem. Pevnost spoje je tak značná, že se docíluje hodnot nad 2 MPa, čímž je vesměs překročena vnitřní vazebná pevnost jak používaných podkladových materiálů, jako např. dřevotřískové desky, tak i vlastní fólie. Další výhodou je schopnost lepení za použití jiných druhů lepidel než dispersních, a to např. ekomicky nejméně náročných močovino-formaldehydových lepidel s možností tepelného zpracování, např. lisováním. Spotřebu lepidla při zpracování navalováním nebo nalisováním je možno částečně redukovat, neboť rubová strana takto upravených fólií prakticky neodnímá ze spoje žádné lepidlo a současně chrání fólii proti přílišnému pohlcování vlhkosti. Jako dispersní lepidla pro vytváření mezivrstvy na rubové straně lze s výhodou použít běžné druhy kopolymerních polyvinylacetátových dispersí včetně jejich kopolymerů s dalšími monomery, především akryláty, jako např. butylakrylát, etylakrylát, 2-etylhexylakrylát, butylmetakrylát. Rovněž lze použít dispersní lepidla termoreaktivní výše uvedeného typu, obsahující menší množství monomerů s funkčními skupinami —CONH₂COOH—OH. Výběr se řídí především charakterem používaného lepidla při dalším zpracování v nábytkářském průmyslu tak, aby si mezivrstva i lepidlo byly chemicky blízké. Toto je jedním z kritérií pevnosti spoje.

Koncentrace roztoku disperze používané pro vytváření mezivrstvy se pohybuje ob-

vykles mezi 10 až 30 %, což je oblast příznivá pro pronikání do jádra fólie. Na tom závisí pevnost mechanického zakotvení mezi vrstvy i snížení spotřeby disperze na 1 m² fólie a dále i stabilita lázně, tvorba povlaků při zasychání lázně, dávkování, míchání a pění.

Pro bližší objasnění podstaty vynálezu jsou dále uvedeny příklady provedení. Neměly-li uvedeno jinak, rozumí se uváděná procenta jako hmotnostní.

Příklad

a) Příprava impregnačního roztoku

100 hmotnostních dílů 75%ního vodného roztoku polyesteru na bázi maleinanhydridu a polyethylénglykolu se smíchá s 38,5 hmotnostními díly 65%ního melaminoformaldehydové pryskyřice éterifikované metanolem a se 4 hmotnostními díly 50%ní kyseliny p-toluensulfonové a naředí se vodou na výslednou konsistenci 14 sc měřeno při 20 °C Fordovým kelímkem o průměru trysky 4 mm.

b) Impregnace

Impregnačním roztokem připraveným podle bodu a) se impregnuje dekorační papír plošné hmotnosti 140 g/m² na celkový ob-

sah pryskyřice v papíru 65 ± 5 % vztaženo na obsah pevných látek. Naimpregnovaný pás papíru je po částečném předsušení opatřen v lakovací části impregnačního stroje na rubové straně přetěrem 20%ní vodné polyvinylacetátové disperze, takže po vysušení činí nános polyvinylacetátu na rubové straně dýchovací fólie 10 g/m², vztaženo na obsah pevných látek.

c) Způsob zpracování

Dýchovací fólie opatřené na rubové straně nánosem polyvinylacetátové disperze jsou určeny především pro zpracování technikou navalování za použití polyvinylacetátových lepidel. Pevnost lepeného spoje činí minimálně 2 MPa, měřeno metodou odtáhu. Tyto dýchovací fólie lze však s výhodou lepit k dřevnímu podkladu i běžnými močovinoformaldehydovými lepidly technikou lisování.

Dýchovací fólie zhotovená stejným způsobem, ale bez přetěru na rubové straně se lepí na vhodný dřevní podklad lepidly močovinoformaldehydovými, případně tavnými. Není vhodná k lepení disperzními lepidly na bázi polyvinylacetátu, jelikož s těmito lepidly nevykazuje dostatečnou soudržnost — pevnost lepeného spoje je cca 0,9 MPa.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob přípravy flexibilní dýchovací fólie na bázi papírového nosiče impregnovaného směsí vodorozpustné nenasycené polyesterové pryskyřice a aminoplastické pryskyřice zvláště éterifikované melaminoformaldehydové pryskyřice vyznačený tím, že po impregnaci papírového nosiče touto

směsí a předsušení na obsah těkavých látek 5 až 15 % se rubová strana dýchovací fólie opatří nátěrem vodou ředitelné disperze na bázi polyvinylacetátu nebo jeho kopolymerů s akryláty v množství 2 až 20 g/m² v sušině, přičemž koncentrace použité disperze je nižší než 50 % hmotnostních.